

Permutări – Sinteză

$\sigma: \{1, 2, 3, \dots, n\} \rightarrow \{1, 2, 3, \dots, n\}, \sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ \sigma(1) & \sigma(2) & \sigma(3) & \dots & \sigma(n) \end{pmatrix} \in S_n, n \in \mathbb{N}^*$

σ este permutarea sigma de gradul n .

S_n este mulțimea permutărilor de gradul n , iar numărul permutărilor este $|S_n| = n!$.

„ $\circ$ ”, „ $\cdot$ ” reprezintă operația de compunere sau de înmulțire a permutărilor.

$(S_n, \circ)$ este grupul permutărilor de gradul n , unde:

1) $\circ$ este asociativă,

2) $\circ$ are element neutru, $e = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & n \\ 1 & 2 & 3 & \dots & n \end{pmatrix}$ – permutarea identică,

3) toate elementele sunt inversabile, $\sigma^{-1} \in S_n$.

În general, compunerea permutărilor nu este comutativă.

Ordinul permutării σ este cel mai mic număr natural k pentru care $\sigma^k = e$.

Soluția ecuației $\sigma \cdot x \cdot \pi = \theta$ este $x = \sigma^{-1} \cdot \theta \cdot \pi^{-1}$.

$m(\sigma)$ este suma inversiunilor permutării.

Perechea (i, j) este o inversiune a lui σ dacă $i < j$ și $\sigma(i) > \sigma(j)$.

$\varepsilon(\sigma) = (-1)^{m(\sigma)}$ reprezintă semnul sau signatura permutării σ .

$\varepsilon(\sigma) = +1 \rightarrow \sigma$ este permutare pară. Numărul permutărilor pare este $\frac{n!}{2}$.

$\varepsilon(\sigma) = -1 \rightarrow \sigma$ este permutare impară. Numărul permutărilor impare este $\frac{n!}{2}$.

$$\varepsilon(\sigma) = \prod_{1 \leq i < j \leq n} \frac{\sigma(i) - \sigma(j)}{i - j}, \sigma \in S_n$$

Proprietăți ale signaturii

$$\varepsilon(\sigma\tau) = \varepsilon(\sigma)\varepsilon(\tau)$$

$$\varepsilon(\sigma^2) = \varepsilon(\sigma)^2$$

$$\varepsilon(\sigma^{-1}) = \varepsilon(\sigma)$$

$$\varepsilon(e) = 1$$

$(ij) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & i & \dots & j & \dots & n \\ 1 & 2 & 3 & \dots & j & \dots & i & \dots & n \end{pmatrix}$ este transpoziția ij . Numărul transpozițiilor este C_n^2 .

Proprietăți ale transpoziției

$$(ij) = (ji)$$

$$(ij)^2 = e$$

$$(ij)^{-1} = (ij)$$

$$\varepsilon((ij)) = -1 \leftrightarrow \text{transpoziția este o permutare impară}$$

Un ciclu este o funcție $\sigma: \{\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_k\} \rightarrow \{\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_k\}$ care asociază $\sigma_1 \rightarrow \sigma_2 \rightarrow \dots \rightarrow \sigma_k \rightarrow \sigma_1$. Notăția matematică este $(\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_k)$.

O permutare este o mulțime de cicluri.

Exemplul 1. Permutarea $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$ este ciclul $(1, 2, 3)$, deoarece $\begin{pmatrix} \downarrow 1 & \nearrow 2 & \nearrow 3 \\ \downarrow 2 & \downarrow 3 & \downarrow 1 \end{pmatrix}$.

Exemplul 2. Permutarea $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \end{pmatrix}$ are structura ciclică $(1, 2)(3)$.

Exemplul 3. Permutarea $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 1 & 5 & 2 \end{pmatrix}$ se descompune în cicluri și apoi în produs de transpoziții, astfel $\sigma = (1, 3)(2, 4, 5) = (13)(24)(45)$.

Numărul inversiunilor este $m(\sigma) = 2 + 2 + 0 + 1 = 5$, atunci $\varepsilon(\sigma) = -1$, prin urmare σ este permutare impară și se descompune în număr impar de transpoziții. Descompunerea nu este unică.

Fie permutările $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix}, \theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}, \alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix},$
 $\beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, \gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 1 & 4 & 2 & 3 \end{pmatrix}, \delta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 2 & 7 & 1 & 3 & 6 & 4 & 5 \end{pmatrix}.$

1. Calculați $\sigma\theta, \theta\sigma, \sigma^2, \sigma^{2020}, \theta^{11}, \theta^{100}.$

$$\sigma\theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$$

$$\theta^2 = \theta\theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$\theta^3 = \theta^2\theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} = \sigma$$

$$\theta^4 = \sigma\theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix} = e \rightarrow \text{ordinul lui } \theta \text{ este } 4 \rightarrow \theta^{11} = \theta^{4 \cdot 2 + 3} = \theta^3 = \sigma$$

2. Rezolvați ecuațiile: $x\theta = \sigma, \sigma x = \theta, \theta^3 x = e$, unde $e = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}.$

$$x\theta = \sigma \mid \cdot \theta^{-1} \rightarrow x = \sigma\theta^{-1} \rightarrow x = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$\theta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \text{ citim din linia a doua, ordonăm și obținem } \theta^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix}$$

3. Aflați semnul permutărilor $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \theta, \theta^{-1}, \sigma, \sigma^{-1}.$

$$\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \in S_4$$

Decât 2 e mai mic 1, ca 3 e mai mic 1, decât 4 e mai mic 1, atunci avem trei inversiuni $m(\sigma) = 1 + 1 + 1 = 3$ și $\varepsilon(\sigma) = -1.$

4. Descompuneți în produs de transpoziții permutarea $\sigma.$

$$\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \mid \cdot (12) \rightarrow$$

$$\sigma(12) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 1 & 3 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 2 & 4 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\sigma(12)(13) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 2 & 4 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 2 & 1 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 2 & 3 & 1 \end{pmatrix} = (14) \rightarrow$$

$$\sigma = (14)(13)(12)$$

O altă variantă. $\sigma = (1, 2, 3, 4) = (12)(23)(34)$

5. Descompuneți în produs de transpoziții permutările $\alpha, \beta, \gamma, \delta.$